

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий Юридичний інститут
Кафедра теорії та історії держави і права

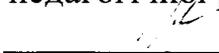
УЗГОДЖЕНО

Директор Навчально-наукового
Юридичного інституту

I. Сопілко
«12» 12 2015 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о. проректора з науково-
педагогічної роботи

Т. Іванова
«05» 11 2015 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

"Конфліктологія"

(за кредитно-модульною системою)

Напрямок підготовки: 6.030401 "Правознавство"
Спеціальність: 7.03040101 «Правознавство»
Спеціальність: 8.03040101 «Правознавство»

Курс – 5 Семестр – 10

Лекції – 7 Диференційований залік – 10 семестр
Практичні заняття – 7
Індивідуальні заняття – 2
Самостійна робота – 29
Усього (годин/кредитів ECTS) – 45/1,5

Індекс Р9-7.03040101/15-1.4
Р9-8.03040101/15-1.4

Робочу навчальну програму дисципліни «Конфліктологія» розроблено на основі робочого навчального плану № РС-9-7.03040101/15 підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» за напрямом 6.030401 «Правознавство» спеціальності 7.03040101 «Правознавство», робочого навчального плану № РМ-9-8.03040101/15 підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» за напрямом 6.030401 «Правознавство» спеціальності 8.03040101 «Правознавство», навчальної програми цієї дисципліни, індекс Н9-7.03040101/15-1.4, Н9-8.03040101/115-1.4, затвердженої ректором "05" 11 2015р. та інших нормативних документів.

Робочу навчальну програму розробила
доцент кафедри

теорії та історії держави і права _____ В. Череватюк

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 15 від "29" 09 2015 р.

Завідувач кафедри _____ І. Бородін

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено випусковою кафедрою напрямку 6.030401 "Правознавство" (спеціальність 7.03040101 «Правознавство» та спеціальність 8.03040101 «Правознавство») кафедри повітряного та космічного права протокол № 10 від "30" 09 2015 р.

/ Завідувач випускової кафедри _____ С. Юлдашев

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні Науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового Юридичного інституту, протокол № 8 від "01" 10 2015 р.

Голова НМРР _____ В. Вишневецький

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Конфліктологія"	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП 13.01.01 – 02-2015
		Стор. 3 із 16	

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця.	4
1.2. Мета викладання навчальної дисципліни	4
1.3. Завдання вивчення навчальної дисципліни.....	4
1.4. Інтегровані вимоги до знань та вмінь з навчальної дисципліни	4
1.5. Інтегровані вимоги до знань та вмінь з навчального модуля	5
1.6. Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни	6
2. Зміст навчальної дисципліни	6
2.1. Тематичний план навчальної дисципліни	6
2.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять	7
2.2.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг.....	7
2.2.2. Практичні заняття, їх тематика та обсяг.....	7
2.2.3. Індивідуальні заняття.....	8
2.2.4. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг.....	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Список рекомендованих джерел	9
3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до технічних засобів навчання	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.....	10

ВСТУП

Однією з необхідних умов організації навчального процесу за кредитно-модульною системою є наявність робочої навчальної програми з кожної дисципліни, розробленої за модульно-рейтинговими засадами і доведеної до відома викладачів та студентів.

Рейтингова система оцінювання (PCO) є невід'ємною складовою робочої навчальної програми і передбачає визначення якості виконаної студентом усіх видів аудиторної та самостійної навчальної роботи та рівня набутих ним знань та умінь шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного, модульного та семестрового контролю, з наступним переведенням оцінки за багатобальною шкалою в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

PCO передбачає використання модульних рейтингових оцінок (поточної, контрольної, підсумкової), а також екзаменаційної або залікової, підсумкової семестрової та підсумкової рейтингових оцінок.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця

На базі здобутих знань з дисципліни фахівець – юрист професійно вирішує практичні проблеми керуючись здобутими знаннями в галузі конфліктології, зокрема у питаннях запобігання та вирішення конфліктів у правовій галузі.

1.2. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни є розширення загального гуманітарного кругозору майбутніх юристів та привернення їх уваги до колізійних аспектів правової теорії і практики. В даній навчальній дисципліні розглядається природа і механізми конфліктів, їх види, а також юридичні засоби їх вирішення та попередження.

1.3. Завдання вивчення навчальної дисципліни

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення студентів із новим напрямком науки, котрий лежить на стику соціології, психології і юриспруденції – конфліктологією;
- сприяння розвитку гнучкості юридичного мислення;
- навчання розумінню складності і внутрішній суперечності правовідносин, тісного зв'язку правосвідомості з особливостями історичного та культурного розвитку, політичних і правових традицій, котрі існують у суспільстві.

1.4. Інтегровані вимоги до знань та умінь з навчальної дисципліни

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- методи та технології консенсусу і компромісу;
- типологію і класифікацію конфліктів;

- проблеми конфлікту в правовій галузі;
- взаємозв'язок конфліктології із соціологією конфлікту, психологією та політологією;
- особливості механізму розвитку конфлікту;
- предмет і об'єкт конфлікту;
- предмет, завдання, ключові терміни і поняття курсу "Конфліктологія";
- характеристики конфліктів з позицій права;
- розвиток проблем конфлікту в парадигмах соціальної та правової науки;
- витоки, причини та рушійні сили конфлікту;
- сутність і природу юридичного конфлікту;
- особливості механізму розвитку конфлікту;
- типологію конфліктів та юридичних конфліктів за галузями права; засоби та механізми розв'язання конфліктів;
- значення навчальної дисципліни Конфліктологія для формування правової свідомості юриста;
- соціально-правові технології попередження конфліктів.

Вміти:

- попереджувати юридичні конфлікти;
- визначати конфлікти в нормативно-правовій сфері;
- визначати об'єктивні та суб'єктивні причини виникнення конфліктів;
- вирішувати конфліктні ситуації;
- використовувати юридичні засоби розв'язання конфліктів.
- вирішувати трудові конфлікти;
- з'ясовувати витоки, причини та рушійні сили конфлікту;
- здійснювати рефлексивний прогноз, рефлексивний захист;
- знаходити форми завершення, сфери розгортання конфлікту.

1.5. Інтегровані вимоги до знань та вмінь з навчального модуля

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

1.5.1. У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №1 " Конфліктологія як наука та навчальна дисципліна. Види конфліктів, шляхи їх попередження та розв'язання " студент повинен:

Знати:

- витоки, причини та рушійні сили конфлікту;
- динаміку конфлікту;
- методику вирішення конфліктів, що виникатимуть у правовій сфері;
- засоби і механізми розв'язання конфлікту;
- поняття, предмет, методи та функції конфліктології;
- правильне застосування в юридичній практиці знань, отриманих під час занять;

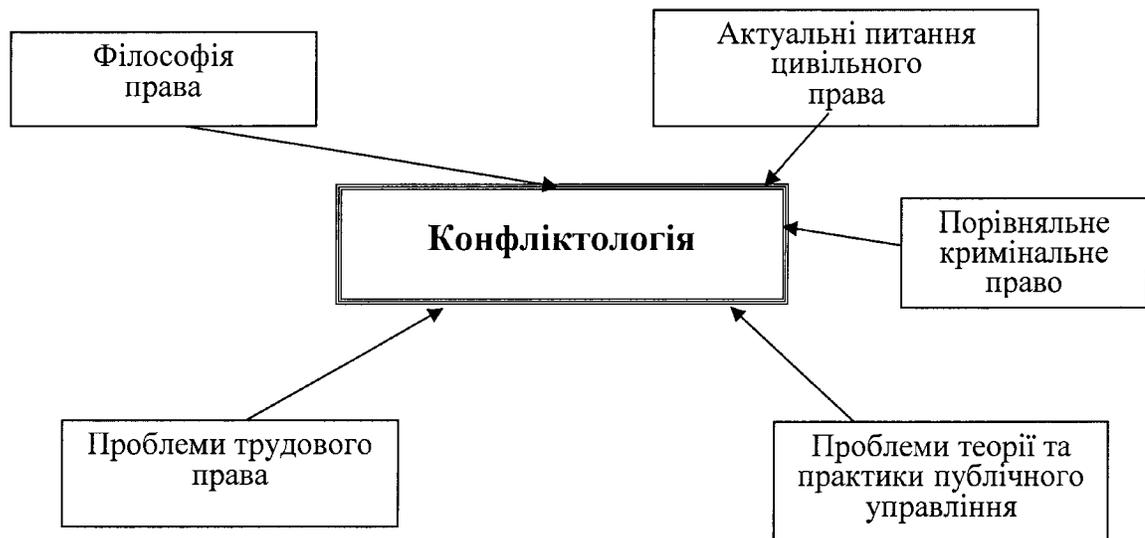

- соціально-правові технології попередження конфліктів;
- сфери розгортання конфлікту.

Вміти:

- розробляти свою позицію з приводу дискусійних питань даної навчальної дисципліни;
- пояснювати типологію конфліктів;
- визначати етапи розвитку юридичних конфліктів;
- вирішувати проблемні ситуації безконфліктними засобами;
- врегульовувати конфлікти, використовуючи різні методи (третя сторона, примирення, переговори);
- попереджувати конфлікт, прогнозувати конфліктні ситуації;
- вести переговори з опонентом.

1.6. Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)				
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	Інд. заняття
1	2	3	4	5	6	7

10 СЕМЕСТР

Модуль № 1 «Конфліктологія як наука і навчальна дисципліна. Види конфліктів, шляхи їх попередження та розв'язання»

1.1	Конфліктологія як наука та навчальна дисципліна. Конфлікт як соціальний феномен	8	2	2	4	
1.2	Типологія та класифікація конфліктів. Юридичні конфлікти	14	2	2	8	2
1.3	Теорія і практика вирішення	12	2	2	8	

	конфліктів					
1.4	Соціально-правові технології попередження конфліктів	9	1		8	
1.5	Модульна контрольна робота № 1	2		1	1	
Усього за модулем №1		45	7	7	29	2
Усього за 10 семестр		45	7	7	29	2
Усього за навчальною дисципліною		45	7	7	29	2

2.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять

2.2.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекції	СРС
1	2	3	4
10 СЕМЕСТР			
Модуль № 1 «Конфліктологія як наука та навчальна дисципліна. Види конфліктів, шляхи їх попередження та розв'язання.»			
1.1	Конфліктологія як наука та навчальна дисципліна. Конфлікт як соціальний феномен.	2	2
1.2	Типологія та класифікація конфліктів. Юридичні конфлікти.	2	2
1.3	Теорія і практика вирішення конфліктів	2	3
1.4	Соціально-правові технології попередження конфліктів.	1	1
Усього за модулем № 1		7	8
Усього за навчальною дисципліною		7	8

2.2.2. Практичні заняття, їх тематика та обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практичні заняття	СРС
1	2	3	4
10 СЕМЕСТР			
Модуль № 1 Конфліктологія як наука та навчальна дисципліна. Види конфліктів, шляхи їх попередження та розв'язання.			
1.1	Місце і значення конфліктології в системі юридичних наук. Юридичний конфлікт і механізми його розвитку	2	2
1.2	Види конфліктів. Засоби і механізми розв'язання конфліктів	2	2
1.3	Попередження конфліктів.	2	2
1.4	Модульна контрольна робота №1	1	1
Усього за модулем № 1		7	7
Усього за навчальною дисципліною		7	7

2.2.3. Індивідуальні заняття

№ пор	Назва теми	Обсяг, год
1.1	Причинна обумовленість конфліктів в нормативно-правовій сфері і основні зони їхнього зосередження -	2
Усього за навчальною дисципліною		2

2.2.4. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг.

2.2.4.1. Самостійна робота для ОКР "Спеціаліст", її зміст та обсяг.

№ пор.	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
1	2	3
10 семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	8
2.	Підготовка до практичних занять	6
3.	Підготувати приклад юридичного конфлікту і шляхи його попередження	4
4.	Вивчення шляхів вирішення конфліктів в юридичній сфері	2
5.	Підготувати приклад політичного конфлікту	2
6.	Вивчити на конкретному прикладі шляхи вирішення трудового конфлікту	2
7.	Вивчити на конкретному прикладі технології попередження міжнародних конфліктів	2
8.	Аналіз механізму розв'язання сімейного конфлікту(на прикладі)	2
9.	Підготовка до модульної контрольної роботи №1	1
Усього за 10 семестр		29
Усього за навчальною дисципліною		29

2.2.4.2. Самостійна робота для ОКР "Магістр", її зміст та обсяг

№ пор.	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
1	2	3
10 семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	8
2.	Підготовка до практичних занять	6
3.	Навести конкретний приклад юридичного конфлікту і шляхи його попередження	2
4.	Рецензування наукової статті з "Конфліктології"	4
5.	Методом картографії запропонувати вирішення конфліктів в студентському середовищі(на конкретних прикладах)	2
6.	Запропонувати на конкретному прикладі шляхи вирішення трудового конфлікту	2
7.	Скласти класифікацію конфліктів в юридичній сфері	2

8.	Аналіз механізму розв'язання сімейного конфлікту(на прикладі)	2
9.	Підготовка до модульної контрольної роботи №1	1
Усього за 10семестр		29
Усього за навчальною дисципліною		29

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Список рекомендованих джерел

Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Анцупов А. Я. Конфліктологія: Учеб. // А. Анцупов, А. Шипилов . – СПб.: Питер, 2014. – 552 с.

3.1.2. Бандурка А. М. Конфліктологія: Учеб. пособие для вузов // А. Бандурка, В. Друзь. – Харьков: Фортуна-Пресс, 1997. – 356 с.

3.1.3. Герасіна М. І. Конфліктологія // Л. Герасіна, М. Панов. – Харків: Право, 2002. – 256 с.

3.1.4. Гришина Н. В. Психологія конфлікту // Н. Гришин. СПб.: Питер, 2005. – 464 с.

3.1.5. Нагаєв В.М. Конфліктологія: курс лекцій (модульний варіант). Навчальний посібник // В. Нагаєв. – К.: Знання, 2004. – 198 с.

3.1.6. Орлянський В.С. Конфліктологія // В.Орлянський. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 158 с.

3.1.7. Пірен М. І. Конфліктологія // М. Пірен. – К.: МАУП, 2005. – 360 с.

3.1.8. Скібіцька Л. І. Конфліктологія // Л. Скібіцька. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 384 с.

3.1.9. Мохор Л. П. Основи конфліктології // Л. Мохор. – К: НАУ, 2004. – 134 с.

3.1.10. Ємельяненко Л. М., Конфліктологія // Л. Ємельяненко, В. Петюх, Л. Торгова, Р. Гриненко. – К: КНЕУ, 2003 – 315 с.

Додаткові рекомендовані джерела

3.1.11. Андреев В. И. Конфліктологія. Искусство спора, ведення переговорів, разрешення конфлікту // В. Андреев. – М.: Народное образование, 1995. – 126 с.

3.1.12. Ващенко І. В. Конфлікти: Сучасний план, проблеми та напрямки їх вирішення в органах внутрішніх справ // І.Ващенко. –Х.: ОВС, 2002. – 256 с.

3.1.13. Ворожейкин И. Е. Конфліктологія // И.Ворожейкин, А.Кибанов, Д. Захаров. –М.: ИНФРА-М, 2004. – 235 с.

3.1.14. Коузер Льюис А Основы конфліктологии // Коузер Льюис. – СПб.: Светлячок, 1999. – 191 с.

3.1.15. Пірен М. І. Конфлікт і управлінські ролі: соціо-психологічний аналіз // М.Пірен К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 200 с.

3.1.16. Русинка І.І. Конфліктологія: Психотехнології запобігання і управління конфліктами // І.Русинка. – К: Знання, 2007. – 318 с.

3.1.17. Уткин Э. А. Конфліктологія. Теория и практика. // Э. Уткин. – М.: Экмос. 1998. – 272 с.

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Конфліктологія"	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП 13.01.01 – 02-2015
		Стор. 10 із 16	

3.1.18. Хорни К. Ваши внутренние конфликты // К. Хорни – СПб.: Лань, 1997. – 212с.

3.1.19. Шейнов В. П. Конфликты в нашей жизни и их разрешение // Шейнов. – Минск: Амал-фея, 1997. – 278с.

3.1.20. Шостром Э. Анти-Карнеги, или человек-манипулятор // Э. Шостром. – Минск, 1992. – 128с.

3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до ТЗН

№ пор.	Назва	Шифр тем за тематичним планом	Кількість
1	2	3	4
1.	Практикум	1.1-1.3	100 прим. та електронна версія
2.	Методичні вказівки для виконання СРС	1.1-1.3	1 прим. та електронна версія
3.	Опорний конспект лекцій	1.1-1.4	1 прим. та електронна версія

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1 Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1, 4.2.

Таблиця 4.1.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи для ОКР "Спеціаліст"

10 семестр		
Модуль №1		Максим. кількість балів
Вид навчальної роботи	Максим. кількість балів	
Робота на лекції	7(сумарна)	
Відповідь на практичному занятті з основних питань (12б×2)	24	
Виконання експрес контрольної роботи (14б×2)	28	
Активна робота на практичних заняттях (доповнення)	9(сумарна)	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 41 балу</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	
Всього за модулем №1	88	
Семестровий диференційований залік		12
Усього за 10 семестр		100

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Конфліктологія"	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП 13.01.01 – 02-2015
		Стор. 11 із 16	

Таблиця 4.2.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи для ОКР "Magіstr"

10 семестр		
Модуль №1		Максим. кількість балів
Вид навчальної роботи	Максим. кількість балів	
Відповідь на практичному занятті з основних питань (126×2)	26	
Складання анкети, проведення опитування серед студентів та виявлення основних видів конфліктів в студентському колективі. Аналіз шляхів вирішення цих конфліктів.	26	
Активна робота на практичних заняттях (доповнення)	9(сумарна)	
Рецензування наукової статті	7	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 41 бал</i>		
Виконання модульної контрольної роботи	20	
Всього за модулем №1	88	
Семестровий диференційований залік		12
Усього за 10 семестр		100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.3, 4.4).

Таблиця 4.3.

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи для ОКР "Спеціаліст"

у балах оцінкам за національною шкалою

Відповідь на практичному занятті з основних питань	Виконання експрес контрольної роботи	Виконання модульної контрольної роботи	Робота на лекції	Активна робота на практичних заняттях (доповнення)	Оцінка за національною шкалою
11-12	13-14	18-20	7	9	відмінно
9-10	11-12	15-17	6	7-8	добре
7-8	9-10	12-14	4-5	6	задовільно
менше 7	менше 9	менше 12	менше 4	менше 6	незадовільно

Таблиця 4.4.

**Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи ОКР "Магістр"
у балах оцінкам за національною шкалою**

Відповідь на практичному занятті з основних питань	Складання анкети, проведення опитування серед студентів та виявлення основних видів конфліктів в студентському колективі. Аналіз шляхів вирішення цих конфліктів	Виконання модульної контрольної роботи	Виконання модульної контрольної роботи	Робота на лекції	Активна робота на практичних заняттях (доповнення)	Оцінка за національною шкалою
11-12	24-26	13-14	18-20	7	9	відмінно
9-10	21-23	11-12	15-17	6	7-8	добре
7-8	18-20	9-10	12-14	4-5	6	задовільно
менше 7	менше 18	менше 9	менше 12	менше 4	менше 6	незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. До поточної модульної рейтингової оцінки може бути додано до 7-ми додаткових заохочувальних та до 7-ми штрафних балів (за кожний модуль).

4.5. Заохочувальні бали (бали зі знаком «+») студент може отримати за творчий підхід до виконання будь-якого поточного завдання, оригінальне виконання та оформлення завдання тощо.

4.6. Штрафні бали (бали зі знаком «-») можуть бути нараховані студенту за порушення встановлених термінів або недостатній рівень самостійності виконання окремих завдань, невиконання обов'язкових завдань до практичного заняття, систематичні запізнення на заняття тощо.

4.7. Якщо студент успішно та своєчасно виконав передбачені у даному модулі всі види навчальної роботи (з позитивними за національною шкалою оцінками), то від допускається до модульного контролю з цього модуля.

4.8. Модульний контроль за модулем №1 здійснюється комісією, яку очолює завідувач кафедри, шляхом виконання студентом модульної контрольної роботи тривалістю до двох академічних годин. Контрольна модульна рейтингова оцінка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

4.9. У випадку отримання незадовільної контрольної модульної рейтингової оцінки студент повинен повторно пройти модульний контроль в установленому порядку.

4.10. При повторному проходженні модульного контролю максимальна величина контрольної модульної рейтингової оцінки в балах, яку може отримати

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Конфліктологія"	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП 13.01.01 – 02-2015
		Стор. 13 із 16	

студент, не повинна перевищувати максимального значення оцінки «Добре» за національною шкалою.

4.11. Повторне проходження модульного контролю при отриманій раніше позитивній контрольній модульній рейтинговій оцінці з метою підвищення підсумкової модульної рейтингової оцінки не дозволяється.

4.12. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, що дорівнює підсумковій семестровій модульній рейтинговій оцінці (табл. 4.5.), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.5.

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.6

Відповідність залікової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
12	Відмінно
10	Добре
8	Задовільно
-	-

4.13. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок балах (табл. 4.7) становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка переходить в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.7).

Таблиця 4.7.

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.14. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в семестрі, в якому передбачений диференційований залік, дорівнює сумі підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки та залікової рейтингової оцінки, встановленої для кожної категорії підсумкових семестрових модульних рейтингових оцінок (*для "Відмінно" – 12 балів, для "Добре" – 10 балів, для "Задовільно" – 8 балів*).

4.15. Перескладання позитивної підсумкової семестрової рейтингової оцінки з метою її підвищення не дозволяється.

4.16. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.17. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: *92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е* тощо.

4.18. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

